

TYGODNIK

PETERSBURSKI

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycji Gazet Petersburskiego Pocztańtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena ROCZNA w Rosyji

z pocztą, a w Stolicy, z
noszeniem do mieszkań, 15

rubli. POZROCZNA 8 rubli
srebrem.

WTOREK, $\frac{11}{23}$ MAJA.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{10}{22}$ MAJA.

Przez Rozkazy dzienne CESARSKIE w Wydziale Wojskowości, z dnia 2 Maja, liczący się w Armii i w wojskach Depo, Jenerał-porucznik *Marin*, mianowany Dowodzącym dywizją Depo 6 korpusu piechoty, a Jenerał-majorowie *Lehmann* i *Łobko*, mianowani Dowodzcami brygad Depo: pierwszy 16-ej, a drugi 17-ej dywizyj pieszych; — 6 Maja, mianowani: Dowódca Ryżskiego pułku Dragonów Jenerał-major *Kozłowski*, Dowódca 1 brygady 5 lekkiej dywizyj jazdy; Pułkownik pułku konnych Grenadyerów gwardyi *Wrangel* 3, Dowódca pomienionego pułku Dragonów; — Dowódca 1 brygady 5 lekkiej dywizyj jazdy Jenerał-major *Komar*, otrzymuje urlop dla poratowania zdrowia do wód Kaukaskich, na sześć miesięcy, z zaliczeniem do jazdy.

— Przez Rozkazy dzienne CESARSKIE w Wydziale Zarządu Cywilnego, z dnia 28 Kwietnia, mianowani: Cywilny Gubernator Tambowski, Rzeczywisty Radzca Stanu *Bułgakow*, Kałuzskim Cywilnym Gubernatorem; Vice-Gubernator Charkowski, Rzeczywisty Radzca Stanu *Danzas*, pełniącym obowiązki Tambowskiego Cywilnego Gubernatora; Urzędnik do poleceń szczególnych przy Ministrze Spraw Wewnętrznych, Kamer-junker hrabia *Siewers*, Charkowskim Vice-Gubernatorem; — Starszy Urzędnik II Oddziału Przybocznej J. C. Mości Kancellaryi, Rzeczywisty Radzca Stanu *Riepiński*, podniesiony do rangi Radzcy Tajnego, z zachowaniem dotychczasowych obowiązków; — 2 Maja, pełniący obowiązki Naczelnika okręgu Celnego Odesskiego, Radzca Stanu *Mestmacher*, przechodzi do Ministerstwa Dóbr Państwa i mianowany Prezdyjącym w Komitecie Opieki cudzoziemskich kantonistów południowej Rosyji.

— Przez Dyplomata CESARSKIE z dnia 11 Kwietnia, Najłaskawiej zaliczeni zostają do orderów: Św. Alexandra Newskiego, Najprzew. *Smaragd*, Arcybiskup Orłowski i Siewski; — Św. Włodzimierza 2 klasy, Najprzew. *Filaret*, Biskup Charkowski i Achtyrski.

— Przez także Dyplomata, z dnia 30 i 31 Marca, 8, 9, 10 i 11 Kwietnia, Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 1 klasy, z koroną, Inspektor wszystkich uczebnych morskich ekipażów, Jenerał-porucznik *Kochius*, Wielki Mistrz Obrzędów Dworu CESARSKIEGO, Radzca Tajny hrabia *Borch*, Jenerał-majorowie: Komendant Głównej kwatery CESARSKIEJ, z orszaku J. C. Mości, *Astafjew* 1, Vice-Dyrektor Departamentu Kommissoryatskiego *Bachtin* i Naczelnik Rysowni Depart. Inżynjerji *Postels*; Rzeczywisci Radzcy Stanu: Dyrektor osobnej Kancellaryi Głównozarządzającego Wydziałem Dróg Kommunikacyj i Budów Publicznych *Zaika*, Dyrektor Kancellaryi Ober-prokuratora Najświętszego Rząd. Synodu *Frauk* i Dyrektor Kancellaryi Ministra Dóbr Państwa *Chołodowski*; — Św. Anny 1 klasy, Główny Dowódca Archangelskiego portu i Archangelski Wojenny Gubernator Vice-admirał *Boyle*, Naczelnik Sztabu Inspektora Wydziału Inżynjerji, Jenerał-major Inżynjerów *Politkowski*, Dyrektor Departamentu Górnictwa i Solowego Zarządu, Jenerał-major Korpusu Inżynjerów Górniczych *Foullon*, Naczelnik IV Okręgu Dróg Kommunikacyj, Jenerał-major Inżynjerów *Szuberski*; Jenerał-majorowie: Inspektor bataljonów, półbataljonów i rot wojennych kantonistów *Lewszin*, Dowódca 1 uczebnej brygady wojennych kantonistów i Dyrektor Szkoły Audytorów Ministerstwa Wojny *Rogowski*, Zarządzający S-Petersburską Kommissoryatską Kommissją *Kniaźnin* 1, z Korpusu Żandarmów *Jolszyn*, i Rzeczywisci Radzcy Stanu: Towarzysz Sekretarza Stanu, Zarządzającego 1 Oddziałem przybocznej J. C. Mości Kancellaryi i Dyrektor

Inspektorskiego Departamentu Wydziału Cywilnego *Weliński*, Dyrektor Departamentu służby ogólnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych *Gwozdiew*, Vice-dyrektor osobnej Kancellaryi Ministerstwa Skarbu w Wydziale Kredytowym *Aspergren*, Sprawujący interessa w Atenach *Persiani*, Starszy Cenzor Pocztańtu Petersburskiego *Ulrichs*, Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny przy Dworze Królewsko-Pruskim baron *Budberg*; — Zaliczeni do tegoż orderu: Najprz. *Józef*, były Metropolita Agatopolski, Wikary Exarchy Gruzyi, *Jan*, Biskup Goryjski, Wikary Litewskiej eparchii i *Fizaret*, Biskup Kowieński.

— Przez także Dyplomata z dnia 30 Marca, 11 i 20 Kwietnia, Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 1 klasy z koroną, Prezes Głównej Rady Opiekuńczej Zakładów Dobroczynności i Zarządu Ubezpieczeń w Królestwie Polskiem Radca Tajny hrabia *Skarbek*; — Św. Stanisława 1 klasy, Kapitan nad Kronstadtskim portem Kontr-admirał *Szczulepnikow*, Jenerał-majorowie: orszaku J. C. Mości: xiażę *Golicyn 1* i *Gieczewicz*, Dowódca S. Petersburskiego okręgu Inżynierów *Kokarew*, Dyrektor Leśnego i Mierniczego Instytutu *Schwenhelm*, Główny Naczelnik Zakładów Górniczych Altajskich i Tomski Cywilny Gubernator, z korpusu Inżynierów Górniczych *Bekman*, Dyrektor Szkoły Budowniczej Głównego Zarządu Dróg Komunikacji i Budów Publicznych *Liszyn*, zostający przy Szeffie Żandarmów *Liwienow*, Naczelnik I Oddziału Departamentu Jeneralnego Sztabu, z tegoż Sztabu *Skalon 3*, Vice-Dyrektor Depart. Osad wojskowych, Jenerał-major Inżynierów *Rehrberg 2*, i z korpusu Żandarmów *Grawe*; Rzeczywisci Radcy Stanu: Szambelan, zostający przy Ministerstwie Spraw Wewn. *Smirnow*, Zarządzający Kijowską Izłą Dóbr Państwa *Szyjko*, Członek Komitetu Naukowego Ministerstwa Dóbr Państwa i Centralnej Komisji do zrównoważenia pieniężnych poborów *Zablocki-Diewiatowski*, Inspektor cerkiewnych budowli w dobrach Skarbowych Zachodnich gubernij *Połowcew*, Dyrektor Depart. Gospodarczego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych *Milutin*, zostający w témże Ministerstwie *Ignatjew*, pełniący obowiązki Zawiadującego S. Petersburgskimi Prowiantskimi magazynami *Kirylin*, Starszy Urzędnik IV Oddziału Przybocznej J. C. Mości Kancellaryi *Turczaninow* i Dożywotni Członek Komitetu Naukowego Wojenno-Medycznego i Sztab-Lekarz przy Komitecie Najwyższej ustanowionym w dniu 18 Sierpnia 1814 roku *Kamieniecki*.

— Przez Reskrypt CESARSKI z dnia 5 Maja, Władca Abchazyi, Jenerał-adjutant, Jenerał-porucznik Xiażę *Szerwaszidze*, najłaskawiej mianowany kawalerem orderu Orła Białego.

— Przez Ukaz CESARSKI do Kantoru Dworu, z dnia 23 Kwietnia, Panie Katarzyna, córka Michała *de Ribeaupierre* i Elżbieta, córka Michała *Buturlin*, najłaskawiej mianowane Damami Honorowemi N. CESARZOWEJ; — Panny: Ludwika *Kotzebue*, baronówna Elżbieta *Korff*, hrabianka Olga *Panin*, hrabianka Alexandra *Czernyszew-Kruglikow*, Alexandra *Kowalkow*, Marya *Ozierow*, Anna *Popow*, i *Nadzieжда Gama-*

leja, najłaskawiej mianowane Frejlinami N. CESARZOWEJ; — Starszy Pomocnik Expedytora Kancellaryi Rady Państwa, Assesor Kollegjalny *Olsuffew*, najłaskawiej mianowany Kammer-junkrem Dworu CESARSKIEGO.

NOWINY Z NAD-DUNAJU.

19 Kwietnia Turcy, w liczbie do 15,000 ludzi, wyszli z Kalafat i legli obozem pod wsią Byjlesztli.

Za otrzymaniem wiadomości, że przodowy konny oddział zajął wieś Radowan, posłany był na ten punkt, dla bliższego rozpoznania sił nieprzyjacielskich, Dowódca Dońskiego № 38 pułku Pułkownik *Żeltonoszhin* z trzema i pół secinami powierzonego mu, oraz jedną i pół seciną Dońskiego № 42 Podpułkownika *Uljanowa* pułku.

Nie dochodząc o trzy wiorsty do Radowan, kozacy zbili przodowy łańcuch baszi-buzuków ale doń na odsiecz zdążyły siedm szwadronów regularnej tureckiej jazdy; wtedy Pułkownik *Żeltonoszhin* uderzył na nieprzyjacielską konnicę w skrzydło i zmusił ją cofnąć się do Radowan.

Temuż losowi uległa partya tureckiej jazdy, około 700 ludzi, zajmująca wieś Kuzgun (pod Rasewata, na prawym brzegu Dunaju.)

Posłany z oddziału Jenerał-adjutanta *Lüdersa* Dowódca Dońskiego № 22 pułku, Podpułkownik *Watufew*, z dwiema secinami powierzonego mu pułku, odparł nieprzyjaciela w kierunku ku Bazardżik.

W obu tych spotkaniach, turcy, jak zebrane wiadomości przekonywają, ponieśli dość znaczną stratę.

Na innych punktach po nad-Dunajem, nic godnego uwagi po 29 Kwietnia nie zaszło.

NOWINY Z CZARNEGO MORZA.

Za Najwyższym rozkazem podaje się do wiadomości powszechnej odebrana w tej chwili kopija doniesienia Jenerał-adjutanta barona *Osten-Sackena*, Głównodowodzącemu czynną Armiją, z dnia 30 Kwietnia, № 329.

«Z uczuciem najwyższego dziękczynienia Opatrzności, która znowu pobłogosłowiła orężowi N. CESARZA Naszego, pośpieszam złożyć Waszej Światłości bandery: Rudlową i Przodową z fregaty parowej angielskiej, «Tigera» siły 400 koni, która osiadła na mieliznie i poddała się, a w braku środków zdjęcia jej z mielizny i przyprowadzenia do portu, w widoku dwóch innych, przybyłych jej na pomoc nieprzyjacielskich statków parowych, była zapalona i wysadzona na powietrze.

Zdarzenie to miało miejsce w następnej stopniowaniu wypadków:

Pomieniona parowa fregata, idąc z okolic Sewastopola, dziś rano, wśród nadzwyczaj gęstej mgły, osiadła na mieliznie, pod urwistym brzegiem willi Kortazzi, o sześć wiorst na południe od Odessy.

Przybyły w czas z kolonii Lustdorff, przed przyjściem na pomoc fregacie «Tiger» dwóch innych nieprzyjacielskich statków parowych, 2 działa 2-ej pozycyjnej baterii 16 brygady artylleryjskiej, pod dowództwem Porucznika *Abakumowa*, z przykryciem dwóch rot bataljonu rezerwowego Dnieprowskiego pieszego pułku i plutonu pułku Ułanów hrabi *Nikolina*, nadzwyczaj trafnie wystrzałami zrobiły we fregacie otwory, oderwały nogę kapitanowi i zmusiły fregatę do poddania się. Wystrzały z fregaty przenosiły przez baterię, bandera została spuszczone i lejtnant, który był objął dowództwo nad fregatą, przyjechał do mnie z objawieniem, że ekwipaż zdaje się w niewolę.

Z mojego rozkazu ekwipaż był przewożony na brzeg na szalupach, składał broń i odsyłany był do kwarantany, wraz z rannymi, których liczba wynosiła pięciu.

Tymczasem zdążyły wysłać z Odessy 8 dział 2-ej pozycyjnej baterii 16 brygady artylleryjskiej, 4 pozycyjne działa 10 artylleryjskiej brygady, 2-ga lekka bateria 16 artylleryjskiej brygady, konno-lekka № 11 bateria, pod przykryciem bataljonu Suzdalskiego pieszego, Rezerwowego bataljonu Ukraińskiego strzeleckiego pułku i dywizyonu pułku Ułanów Arcyxięcia Karola Ferdynanda. Nie zdołano jeszcze uwięzić rannych ze statku «Tiger», gdy wśród mgły ukazały się dwa inne statki parowe nieprzyjacielskie.

Nie mając środków do zdjecia z mielizny fregaty, która się poddała i przyprowadzenia jej do portu w obec dwóch drugich statków parowych nieprzyjacielskich, tym więcej, że mogły nadejść inne jeszcze nieprzyjacielskie okręty, rozkazałem, iżby natychmiast, po wyprowadzeniu jeńców z fregaty, zapalić ją wystrzałami. — Po chwili dwa statki parowe nieprzyjacielskie, podszedłszy na bliski wystrzał dział pozycyjnych, wszczyły ogień do naszych baterii.

Nasze ośm dział pozycyjnych 16 brygady artylleryjskiej, pod dowództwem Pułkownika *Granowicza* i cztery baterijne działa 10 rezerwowej brygady, pod dowództwem Kapitana *Wierchowskiego*, strzelały, w ciągu dwóch godzin tak celnie, że uszkodzone statki nieprzyjacielskie odstały i stanęły poza metę strzałów.

Bitwa ukończyła się około godziny 2 po południu.

Nam zabito 2 żołnierzy 10 artylleryjskiej brygady i trzy konie; kontuzjowani: Dowódca 2 lekkiej baterii 16 artylleryjskiej brygady Pułkownik *Iłjiński* i rezerwowej baterii 10 artylleryjskiej brygady Porucznik *Smirnow*. Prawie wszystkie nieprzyjacielskie strzały o wiele przenosiły poza baterie.

Wzięto przez nas do niewoli:

Kapitana fregaty *Grifford*.

Oficerów 24.

Marynarzy i majtków 201.

Według twierdzenia jeńców fregata była uzbrojona szesnastu bombowymi działami.

Ostateczne wysadzenie na powietrze zatopionej fregaty nastąpiło o wpół do ósmej wieczorem.

Czynny udział w bitwie mieli: przybyły do Odessy w interesie służby Jenerał-adjutant *Knorring*, Jenerał-majorowie: Naczelnik Sztabu *Tietierewnikow*, Naczelnik pieszej stałej rezerwy *Maydel* i Dowodzący załogą Odesską *Korwin-Krasński*.

W liczbie innych oficerów byli używani przezemnie podczas bitwy: Fligel-adjutanci J. C. Mości Pułkownik *Czebyszew* i Kapitan *Dehn*.

Ja przedsięwzięm wszelkie możliwe środki, ażeby wydobyć z morza nieuszkodzone działa i zatopione przyrządy.

(R. I.)

Na przedstawienie Ministra Skarbu i Zdanie Rady Państwa, N. CESARZ Jmć, w dniu 1 Kwietnia b. r. raczył rozkazać: cło postanowione ogólną Taryfą z roku 1850 na przywożone ładem towary, zmniejszyć co do oliwy do 65 kopiejek, a co do kawy do 2 rubli 50 kop. od puda, rozciągając to zmniejszenie i na partje tych towarów, które, po dzień ogłoszenia, pozostawały nieodeczone.

— W Dzienniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych ogłoszone jest rozporządzenie Władzy, stanowiące, iż cudzoziemcy, zarządzający dobrami, mającymi włościan, powinni wykonać przysięgę na Rosyjskich poddanych; w przeciwnym zaś przypadku zarząd pomienionych dóbr ma im być wzbroniony.

— Wydane zostały następne wyłączne przywileje:

Od Ministerstwa Skarbu, w dniu 31 Marca 1854:

1.) Na lat dziesięć, Moskiewskiemu kupcowi 3 Gildyi, *Ernestowi Blechschmidt*, na wynalezione przez niego, przenośne podłogi parkietowe, wyrabiane z grubych sztuk w poprzek piłowanego drzewa, czyli *torców*.

2.) Na lat dziesięć, francuzkiemu poddanemu *Quira Fery*, na wynalezione przez niego urządzenie hornów, dla opalania kotłów parowych i dla innych przemysłowych zastosowań.

3.) Na lat sześć, Professorowi Chymii Uniwersytetu Munnichskiego *Pettenhofer* i Bawarskiemu-Inżynjerowi *Ruland*, na sposób oświecania gazem, otrzymywanym z substancji roślinnych i drzewnych w ogólności, mianowicie z drzew, torfu, papieru, piłowin, wiorów, obcinków i osłatków tych substancji, oraz na przyrząd do wydobywania tak nazwanego drzewnego gazu.

4.) Na lat sześć, cudzoziemcom *Moinier* i *Boutigny*, na wprowadzenie udoskonalonego przez nich sposobu dystylowania ciał tłustych i kwasów, mającego na celu zapobieżenie tworzeniu się dziegciu i stracie materyału.

Od Ministerstwa Dóbr Państwa w dniu 5 Kwietnia 1854:

5.) Na lat dziesięć, Doktorowi Filozofii *Ilisch* i Wyborgskiemu pierwszej klasy kupcowi *Schwetzw*, na wynaleziony przez nich sposób przygotowywania sucharów buljonowych.

6.) Na lat dziesięć, Pruskiemu poddanemu Doktorowi *Schwittau*, na wynaleziony przez niego sposób przygotowywania sucharów z mięsem, rybą i jarzynami.

Wiadomość szczegółowa o ofiarach, uczynionych przez rozmaite Stany ludności i pojedyncze osoby na potrzeby wojenne i na rzecz wojsk, od 1 Czerwca 1853 roku po 7 Marca 1854 roku.

(Ciąg dalszy, patrz № 31.)

23 Lutego. Poseł Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Rossyjski przy Dworze Bawarskim, Radzca Tajny *Sewerin*, na rzecz wojsk ruskich, zostających na Wschodzie 1,000 r. sr.

Obywatele miasta *Suzdala*, na rzecz żołnierzy, raniionych w bitwach z Turkami 505 r. sr.

Szlachta gubernii Orłowskiej, na rzecz żołnierzy raniionych oraz rodzin pozostałych po poległych w obecnej wojnie 35,000 r. sr.

24 Lutego. Towarzysz Sekretarza Stanu w Zarządzie Zakładów CESARZOWEJ MARYI Szambelan, Rzeczywisty Radzca Stanu *Wonlarski*, na rzecz powszechnego dobra połowę pobieranej gaży w ilości 3,000 r. sr.

Pełniący obowiązek Professora Nadzwyczajnego Architektury w Uniwersytecie Charkowskim Akademik *Lwow*, dla rodzin poległych wojskowych 500 r. sr.

25 Lutego. Kupcy m. *Petrozawodska* dla żołnierzy raniionych pod Synopą 1,120 r. sr.

26 Lutego. Orłowskie Zgromadzenie Szlacheckie urządziwszy koncert i widowisko na korzyść żołnierzy raniionych w bitwach z Turkami zebrało 2,000 r. sr.

Cechi piekarski w Rydze, na korzyść żołnierzy raniionych na Dunaju 300 r. sr.

3 Marca. Utrzymujący teatr w Penzie i truppa jego, ofiarowali na korzyść żołnierzy raniionych pod Synopą 315 r. sr.

Burmistrz miasta *Przyłuk*, oraz tameczni kupcy i mieszczanie, ofiarowali na utrzymanie czynnej Armii 210 r. sr.

Obywatele m. *Łochwicy* dla żołnierzy raniionych w kompanii obecnej ofiarowali 600 r. sr.

Starszyni Zgromadzenia Niemieckiego Tańców, oddali na rzecz raniionych uzbierane z danej maskarady 1,000 r. sr.

Rzeczywisty Radzca Stanu *Żilem*, ofiarował na rzecz raniionych 1,000 r. sr.

Dymisjonowany Sekretarz Grodowy *Nosow*, z rodziną ofiarował na rzecz raniionych 25 r. sr.

Tegoż dnia. Moskiewskie Zgromadzenie kupców ofiarowało 4,000 r. sr. na zaprowadzenie, w wojskach Dywizji rezerwowej 2-go Korpusu piechory, pociągowych koni z wozami.

Tegoż dnia. Córkę Rzeczywistego Radzcy Stanu, *Natalja* i *Elżbieta Debolcow*, ofiarowały na rzecz chorych i raniionych w armii działającej nad-Dunajem, 1,000 r. sr.

(D. c. n.)

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 5 Maja pozostawało chorych 166 — w ciągu doby zachorow. 42 — wyzdr. 15 — umarło 14 — po 6 Maja pozostawało chorych 179.

W ciągu doby zachor. 35 — wyzdr. 10 — umarło 9 — po 7 Maja pozostawało chorych 195.

W ciągu doby zachor. 28 — wyzdr. 2 — umarło 7 — po 8 Maja pozostawało chorych 214.

W ciągu doby zachor. 36 — wyzdr. 5 — umarło 16 — po 9 Maja pozostawało chorych 229.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 2 (14) Maja.

ROZKAZ DO ZARZĄDU CYWILNEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Z dnia 14 (26) Kwietnia 1854 roku.

Przez postanowienia Rady Administracyjnej.

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Właściciele dóbr: *Xawery Ciemnołowski*, Sędzią Pokoju okręgu *Dąbrowskiego* i *Andrzej Krigar*, Sędzią Pokoju okręgu *Szydłowieckiego*.

W Najwyższej Izbie Obrachunkowej, mianowany: pełniący obowiązki Dyrektora Kancellarii w Najwyższej Izbie Obrachunkowej, Referendarz Stanu *Miaskowski*, pełniącym obowiązki Radzcy tejże Izby.

W Zarządzie XIII Okręgu Komunikacyi, mianowany: Aplikant XIII Okręgu Komunikacyi *Władysław Witkowski*, na posadę 14 klasy, pełn. obow. Sekretarza przy Naczelniku 2 Oddziału tegoż Okręgu.

Przez rozporządzenia Komisji Rządowych i władz oddzielnych.

W Okręgu Naukowym Warszawskim, mianowany: Profesor Seminarium św. Jana w Warszawie *Xiędz Jan Dziubacki*, Nauczycielem Religii Rzymsko-Katolickiej w Gimnazjum Gubernijalnem Warszawskim.

W Zarządzie Warszawskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, przeniesieni, na własne żądanie: Adjunkt Komisarza Policji Wykonawczej, Sekretarz Gubernijalny *Szołajski*, na pełn. obow. Adjunkta Komisarza przy Warszawskim Urzędzie Lekarskim, i Adjunkt Komisarza przy Warszawskim Urzędzie Lekarskim *Wojciech Jezierski*, na pełniącego obowiązki Adjunkta Komisarza Policji Wykonawczej.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

DANIJA.

KOPENHAGA, 10 Maja. (Depesza telegraficzna Korresp. Hamburskiego.) 8 Maja, o godzinie 4 po południu, flotta francuska, pod wodzą Vice-admirała *Parseval Deschènes*, przybyła pod *Fridrickshawen*, na brzegach *Jutlandyi*; składa się z okrętów liniowych: *l'Inflexible* od 90 dział, pod banderą admirałską, *Duguesclin* od 90 *Jemmappes* od 100 *le Tage*, od 120 dział; z fregat żaglowych: *la Virginie* od 54, *la Poursuivante* od 54, z fregat parowych: *le Darien* od 20, *Lucifer* od 6 dział i dwóch pomniejszych statków. Flocie towarzyszy okręt liniowy Duński. (P. P.)

SZWECYA.

STOCKHOLM, 12 Maja. Gazeta *Aftonblad*, potwierdza wiadomość o odejściu eskadry angielskiej z *Elfsnabben* do

Gottska Sandö, na północ Gotlandyi, nie nie wspominając o dalszym kierunku jaki weźmie.—Korrespondent Hamburski usprawiedliwia flotę angielską z nieczynności, w jakiej dotąd zostaje, «przezornością» admirała Napiera, który musi mieć «słuszne powody» do takiego zachowania się. (J. de S.-P.)

NIEMCY.

WIEDEN, 8 Maja. Gazeta Poczłowa Frankfurcka donosi, że uruchomienie armii Austriackiej szybko postępuje, ale że, w wyższych sferach, doskonale świadomych rzeczy, zapewniają, iż armija ta nie przejdzie granicy tureckiej i że nie masz nawet najmniejszej skazówki, upoważniającej do wnioskowania o podobnym wypadku.

— J. C. K. W. Arcyksiążę Wilhelm zupełnie wrócił do zdrowia i już wyjeżdżał.

— Ban Kroacyi, hrabia Jellaczy, który wyjechał 6 b. m. z Wiednia, zaopatrzony został szczegółową instrukcją na przypadek potrzeby wkroczenia wojsk austriackich do Bosnii i Hercegowiny.

Wiedeń, 9 Maja. Poseł Austriacki w Paryżu, P. Hubner, mianowany został kawalerem Wielkiego Krzyża orderu Korony Żelaznej, co mu nadaje zarazem godność Barona Cesarstwa Austriackiego.

Wiedeń, 10 Maja. W połowie Czerwca NN. Cesarstwo JJ. po zwiedzeniu Morawii i Bohemii, udadzą się do Budy.

— Piszą z Wiednia do gazety Wrocławskiej, że większa część krajów związku Niemieckiego przyjęła chętnie traktat przymierza austro-pruskiego; wszakże Wirtemberg, Hessya Wielkoxiążęca i kilka innych Rządów oświadczyły takie zastrzeżenia, które równoznacznymi są zupełnemu odmówieniu.

— Biuro korespondencyi (gazeta Berlińska) twierdzi, że Posłowie czterech wielkich Mocarstw w Wiedniu, odbyli w ostatnich czasach konferencyą w przedmiocie spraw Grecyi i że zgodnie uchwalili, iż będą przyjęte energiczne środki przeciw powstaniu w prowincjach tureckich i przeciw górującemu w Atenach stronnictwu. Zapewniano, że Austriya czynnie wda się przeciw Grecyi wraz z Francją i Angliją.

— Wczora JJ. KK. WW. Hrabia i Hrabina de Chambord przybyli do tutejszej stolicy i niezwłocznie wrócą do Frohsdorff.

PRUSSY. Podług Zeit, Rządowi krajów, należących do Związku Niemieckiego, zostały udzielone, przez Posłów Austrii i Pruss, wiadomości o traktacie Austro-Pruskim, z zażewaniem tych Rządów, iżby doń przystąpiły. Dwa Zachodnie Mocarstwa mają Sejmowi Niemieckiemu złożyć Deklaracyą, wyjaśniającą zachowanie się ich w kwestyi Wschodniej, ale nie wzywając go do żadnego w tym względzie oświadczenia się.

— Piszą z Tilsit, 5 Maja, że handel między Prussami i pogranicznymi prowincjami rosyjskiemu, przybrał od niejako czasu nadzwyczajne wymiary. W ostatnich dwóch miesiącach przywóz do Pruss przez Memel, lnu tylko, podniósł się do 1,480,000 talarów. Oprócz tego artykułu, bar-

dzo jest znaczny przywóz szczeci, łożu, kantaryd, świec stearinowych, skór i drzewa. Wywóz zaś drogą do Rosyi, miał przedmiotem bawełnę, w wielkiej ilości, i towary kolonialne.

MUNICH, 6 Maja. Twierdzą, że Xiążę Luitpold będzie posłany do Berlina w misyi nadzwyczajnej.—Nasze pracownice wojenne są bardzo czynne. Trzy główne fortece: Ingolstadt, Landau i Gernersheim są w doskonałym stanie obrony.

Munich, 11 Maja. Wczora Pułkownik Tann, adjutant Królewski, wyjechał do Wiednia, w poselstwie nadzwyczajnem, mającém, jak twierdzą, za przedmiot sprawy Grecyi. Jest rzeczą naturalną, że Bawaryja, sprzymierzona z Grecją nie tylko związkami krwi, ale i traktatami, jest pierwszą do wstawienia się za tym krajem.

KARLSRUHE, 8 Maja. Zajście między Rządem i Arcybiskupem Friburskim coraz się bardziej zajątrza; ten ostatni postanowił co do jedy wypelnienia wymagań, skreślone w znanym memoryale Biskupów prowincyi duchownej wyższego Renu. Ze swej strony Rząd przedsięwzięcie energiczne środki przeciw roszczeniom Arcybiskupa. (G. P.)

ANGLIJA.

LONDYN, 11 Maja. Wczora Izba Gmin przyjęła jeszcze dwa wnioski Ministeryalne o podatku od melasu i cukru, używanego po piwowarniach.

Tegoż dnia wieczorem. (Przez telegraf.) Na swém zgromadzeniu dzisiejszém, Dyrektorowie Angielskiego Banku podnieśli stopę eskontu do 5½ procent.

— Na Gieldzie 12 Maja (przez telegraf) Konsolidy 87½.

— Na posiedzeniu Izby Gmin, 9 b. m. P. Kennedy zadał Ministrom następne zapytania: czy nie jest prawdą, że obaj admirałowie dowodzący flottami usilnie prosili Admiralicją o szalupy kanonjerskie; czy mianowicie sir Ch. Napier nie prosił o nie dla walczenia przeciw szalupom ruskim, które były dostarczone przez jeden dom handlowy w Liverpool? Czy prawdą jest, że dom Scott Russell podejmował się dokonać jak najspieszniej wszelkie tego rodzaju dostarczenia, ale że Admiralicja nie chciała obstarłować szalup żelaznych? Czy nie prawda, że zakupiła mnóstwo szalup z drzewa, biorących 12 stop głębokości, zamiast żelaznych, które potrzebują tylko pięciu? Czy wiadomo Rządowi że szalupy budują się w portach Botnijskich i Finlandzkich? Czy przedsięwziął Rząd dostateczne środki dla zabezpieczenia okrętów angielskich, prowadzących handel ze Szwecją, w zatoce Botnijskiej?

Pierwszy Lord Admiralicji, sir James Graham, prosi Izbę, iżby go miała za wymówionego, jeżeli nie odpowie na wszystkie te pytania. Niepodobnięstwem byłoby prowadzić porządek wojny, jeśliby należało odpowiadać na podobne zadania. Uznaje, że liczba szalup kanonjerskich, które posiada Rosya, jest bardzo znaczna i dodaje, że Rząd skutecznie pomyślał o zabezpieczeniu handlu angielskiego w zatoce Botnijskiej.

— Donoszą, że okręt śrubowy Algiers od 91 dział, od-

płynął z Devonport dla połączenia się z eskadrą admirała Napiera.

— W przeszłą Sobotę, zabrany będzie na okręty w Southampton 97 pułk liniowy od 1000 ludzi dla odwiezienia do armii Wschodniej. Pułk 13 lekkiej piechoty odpłynął w Poniedziałek z Portsmouth; pierwszy pułk dragonów gwardyi wsiądzie na okręty w Liverpool a 11 huzarów odpłynął 9 Maja z Dublinu.

— Piszą z Portsmouth, 4 Maja, do *Ostsee Zeitung*, że wszystkie przyzy ruskie, dotąd przyprowadzone do tego portu, uznane zostały, (prócz jednej), za nieprawą zdobycz i że przeto będą wypuszczone. Bat, zabrany przez *Fanny*, już 3 Maja wysłany został z Portsmouth.

— Do Alexandryi przybył 4 Maja, statek pocztowy z Indyi. Cesarstwo Birmanów zawsze było teatrem wielkich wstrząśnień wewnętrznych. — Z Calcutta do Agra, na przestrzeni 800 mil angielskich działa już telegraf elektryczny.

— Przedwczora w Izbie Lordów, żywe rozprawy miały miejsce z powodu wniosku Lorda Campbell, zmierzającego do wprowadzenia ograniczeń w stosunkach poddanych angielskich z Rządami zagranicznymi. Bill spotkał morny opór z rozmaitych stron Izby. Lord Aberdeen i Lord Clarendon prosili autora billu iżby go cofnął, na co gdy Lord Campbell nie przystał, bill został odesłany pod rozbiór Komisji.

W Izbie Gmin. Wczora, na wniosek P. Tomasza Duncombe, poparty przez Lorda Palmerston, a zbijany przez sira George Grey, Izba odesłała bill dotyczący się Towarzystw wzajemnej pomocy pod rozbiór komitetu specjalnego, który będzie miał władzę słuchania świadków, to jest wyprowadzenia śledztwa. P. Bright uczynił uwagę, że środek ten sprawia bardzo wielkie poruszenie umysłów pomiędzy klasami roboczymi Anglii północnej.

Lord Elgin, Wielkorządca Kanady, bawiący na teraz w Anglii, wprędce wraca na swą posadę. Podług gazety *Sun* ma on po drodze wstąpić do Washington, ze szczególnym poleceniem od Rządu Królowej Jmci do Prezesa Stanów, dotyczącem się zagadnień obecnej wojny.

— Z raportu złożonego Rządowi Angielskiemu daje się widzieć, że w okresie sześciu miesięcy jedenaście okrętów, wiozących emigrantów, rozbiły się zupełnie i 765 osób straciły życie. Fakt ten obudził żywe społeczenie Parlamentu i nakazane zostało śledztwo, mające na celu obmyślenie środków ku odwróceniu podobnych wypadków na przyszłość.

(J. de S.-P.)

FRANCYA.

PARYŻ, 12 Maja. Donoszą, że Cesarz pojedzie na dni kilka do obozu w St. Omer niezwłocznie po jego założeniu.

— Stopa eskontu Banku Francuzkiego ma być sprowadzona do 4 procent, co dobre czyni wrażenie.

— Na Gieldzie dzisiejszej: 4½ procentowe 95 fr. 10 cent. 3 procentowe 66 franków 45 centimów.

— Piszą z Paryża do gazety Kolońskiej, 8 Maja: «Dziś była Rada Ministrów pod prezydencją Cesarza. Usunięcie generała Bonim od portfelu Wojny w Gabinetie Pruskim i mianowanie hrabi Waldersee, było głównym przedmiotem narad. Cesarz jak mówią, był w stanie wielkiego poruszenia. Po odbytej Radzie Minister Spraw Zagranicznych P. Drouyn de Lhuys miał długą konferencją z Posłem Austriackim. Wyprawiono depesze do hrabi Walewskiego do Londynu. Wielka czynność daje się widzieć w Wydziale Wojskowym; obecnie zajmują się szczególnie formowaniem Gwardyi. — Znowu jest mowa o odwołaniu niektórych generałów z wygnania; Rząd sądzi, że obecna chwila sprzyjałaby pojednaniu. — Utworzenie obozu pod St. Omer uważane jest w znaczeniu nieprzyjawnym względem Niemiec.» (Toż mówi korespondencya Nowej Gazety Pruskiej.)

— W *Moniteur de la Flotte* czytamy: «Cesarz Jmć postanowił, iż prócz pułku od 2,500 ludzi piechoty morskiej, przyłączonego do 3 dywizyi Armii Wschodniej pod wodzą Xięcia Napoleona, i korpusu, złożonego z trzech bateryi i 22 kompanij artylleryi i piechoty morskiej, świeżo posadzonych na okręty eskadry francuzkiej Morza Bałtyckiego, przeznaczonych do wylądowania, nowe oddziały tego wybornego wojska będą niezwłocznie uruchomione dla wzięcia udziału w działaniach wojennych, których Wschód ma być teatrem. Stosownie do tego postanowienia Minister Marynarki rozkazał niezwłocznie utworzyć w Tulonie trzy baterye artylleryi pieszej, bataljon od 8 kompanij piechoty, wybranych z pułków artylleryi i piechoty morskiej. Te wojska zabiorą z sobą ośmnaście dział 12 funtowych tak górnych, jak polowych, odlanych podług systematu wymyślonego przez samego N. Cesarza Jmci.

— Gazety angielskie donoszą, że korwetta parowa *Berthollet*, wioząca do Turcyi Głównodowodzącego, generała de St. Arnaud, widziana już była na wysokości Kandyi.

— Piszą z Paryża do gazety Kolońskiej, że Poseł Austriacki, P. de Hubner; odebrał od swego Rządu pewne ostrzeżenia z powodu swych zbyt daleko posuniętych sympatyi ku polityce Mocarstw Zachodnich; wszakże niema bynajmniej mowy o odwołaniu tego dyplomaty.

— Taż korespondencya donosi, że z powodu artykułu, który był umieszczony w *Journal des Débats*, i gdzie pokazano, pod względem strategicznym, nadzwyczajne trudności ku zbombardowaniu Kronstadtu, P. Sylwester de Sacy, główny redaktor i P. St. Ange, współpracownik do artykułów wojennych, byli zawołani do Ministra Spraw Wewnętrznych. Pana de Persigny, który wezwał ich iżby na przyszłość wstrzymywali się od wszelkich artykułów, Rossyi przyjaźnych.

— *Monitor* donosi, że Minister Spraw Wewnętrznych zawarł z P. Carabin, architektem i kompaniją właścicieli domów, kontrakt, o wybudowanie w Paryżu 182 domów, przeznaczonych na mieszkania dla klas robotniczych.

— Okręt *Ponchaton*, który wyszedł z Havre ze 300 emigrantami do Ameryki, rozbił się na skałach wybrzeża Sta-

nów Zjednoczonych, zwanych Barneget i zginął ze wszystkimi ludźmi.

— Gazety półurzędowe wstrzymują się od wszelkich uwag nad głośnym artykułem w gazecie *Siecle* Pana Havin, który uchodzi powszechnie za poufnika Ministra Spraw Zagranicznych P. Drouyn de Lhuys. Artykuł ten wręcz oświadcza, że założenie obozów w St. Omer i Marsylii, jest pogroźką dla wielkich Mocarstw Niemieckich i że zmusi je zapewne do stanowczego działania, to jest do wyrzeczenia się dotychczasowej «obosiecznej polityki.» «Wszakże, (pisze z Paryża korespondent Nowej Gazety Pruskiej), założenie tych obozów było już przedmiotem zapytań ze strony Rządów Austrii i Pruss i Gabinet Francuzki odpowiedział w sposób najbardziej zapewniający, że te obozy będą z sobą postawione we wzajemnej komunikacji tak, iżby mogły, stosownie do każdej wynikłości, posłać posiłki albo na Bałtyckie, albo na Czarne morze, oraz, że zebranie tych wojsk zajmie przy najmniej trzy lub cztery miesiące.»

— Podług tejże gazety, Cesarz zamierza pozbyć się zarazem dwóch najwierniejszych sług swoich: Pana de Persigny, który jedzie do wód i zapewne rozstanie się na zawsze ze swym portfelem Spraw Wewnętrznych i Jenerała Baraguay d'Hilliers, który będzie odwołany pod pozorem dania mu ważnego dowództwa w Armii, ale nie dostanie takowego.

(J. de S.-P.)

TURCYA.

Podług *Morning Chronicle* w wielkim niedostatku pieniędzy Porta postanowiła wydać nowych assygnat na 500 milionów piastrow, w papierach od 10 i 20 piastrow, bez procentu. Papiery te będą przyjmowane w pewnej części przez Wielkorszędzów prowincyj w podatkach. Oficer wyprawiony został do Szumli z wielką sumą w takich to biletach. Wojska na przyszłość będą opłacane w połowie gotowizną, a w drugiej biletami. Statek parowy *Medjidje* odprawiony został z wojskiem i pieniędzmi do Batum.

— Omer-pasza rozkazał Komendantom fortec Ruszczuka i Sylistryi iżby się trzymali na stopie obronnej. Wszystkie siły jakeimi rozrządzać można nad Dunajem, prócz garnizonów fortecznych, są skierowane na Razgrad i Bazardżik. 30 Kwietnia główna kwatery Omera-paszy była w tém ostatniem mieście.

— Gazeta Wiedeńska *Soldatenfreund* pisze, że w Warne bardzo już mało wojska tureckiego pozostaje; forteca ta całkiem ma być zajęta przez wojska cudzoziemskie. Sais-pasza zostaje tam jako Komisarz Porty.

— Do gazety Augsburskiej donoszą: z *Konstantynopola* 1 Maja: «Omer-pasza nalega o co najrychlejsze przybycie wojsk cudzoziemskich do Szumli.» — z *Gallipoli* 2 Maja: «29 Kwietnia Xiażę Napoleon był uroczystie powitany; 30 Kwietnia odbył przegląd wojsk i miał niezwłocznie odjechać do Stambułu.» — z *Warny* 25 Kwietnia: «Wielu Baszi-buków stracono, inni zostali wygnani.» — z *Alexandryi*, 4 Maja: «Wdanie się Rządu Amerykańskiego za poddaniami

Greckimi, pozostało bez skutku.» — z *Trebizondu*, 22 Kwietnia: «W Kars zagęściła się pomiędzy wojskiem dżercyą.»

— 3 Maja około 2,000 ludzi załogi anglo-francuzkiej, z twierdzy Warny zostały posłane na statkach flott połączonych wzdłuż wybrzeża Dobrudży ku północy. Cel tej wyprawy niewiadomy.

— Piszą z nad-Dunaju 3 Maja do gazety Augsburskiej, że przybyło do Warny świeżego wojska siedm bataljonów francuzkich, dwa pułki angielskie i 2,600 egypcyan, ale te wojska nie mają możności wystąpić do Szumli, równie jak wojska anglo-francuzkie, znajdujące się obecnie w Rodosto i Gallipoli, nie mogą udać się do Andrinopola, albowiem Minister Hussein-pasza nie jest w stanie dać jenerałom Canrobert i Brown 12,000 furmanek, których jenerałowie ci zapotrzebowali dla dokonania takiego poruszenia.

— Z Bulgaryi donoszą o wielkiej fermentacji, panującej pomiędzy tameczną ludnością chrześcijańską; turcy też są mocno rozjątrzeni prerogatywami nadanymi chrześcijanom. Twierdzą że podobne niechęci objawiają się też w armii i że Omer-pasza zmuszony był nie jednym przykładem skarcić poruszenie umysłów, dające się widzieć tam pomiędzy nieregularnemi, jako i regularnemi żołnierzami.

— Piszą z Belgradu, 1 Maja, że Konsul angielski Colqhoun przejechał przez to miasto z Wałachii, jadąc w poselstwie nadzwyczajném do Bosnii, Hercegowiny i Montenegro, dla zapobieżenia tam powszechnemu przeciw Turcyi powstaniu.

— Podróżni, przybyli w ostatnich czasach z Konstantynopola do Aten zapewniają, że po 6 Kwietnia, czterdzieści statków parowych anglo-francuzkich przeszło przez Dardanellę i że po tę datę liczba wojsk sprzymierzonych wynosiła już 35,000, z których 7,000 anglików. Zapewniają oni nadto, że Turcy są zupełnie zniechęceni i nienawidzą w najwyższym stopniu swoich sprzymierzeńców; zbytki, których się dopuszczają żołnierze francuzcy w Gallipoli przechodzą wszelkie wyobrażenia, tak iż Turcy wzdychają do przybycia wojsk ruskich, któreby położyły kres ich cierpieniom.

(P. P.)

GRECYA.

W gazecie Augsburskiej, pod rubryką *Triest*, 9 Maja, czytamy: «Pocztą przywiozła wiadomości z Aten z dnia 5 Maja. Izby zostały zamknięte 2 Maja; nazajutrz, 3-go, Posłowie Angielski i Francuzki wyjechali do Negreponu. Trzej jenerałowie Grecy wyjechali nad granicę. Nakazany został powszechny zaciąg rekruta, Zervas zajmuje pozycyą u Pięciu Zródeł, Kaskaris znajduje się w górach Suli; Hadzi Petró w górach Agrafa; Tzavellas w Karwassara; Karaiskaki nie jest jak głoszono, zabity, ale raniony, trzyma się w Skulikaria; Kalamogdardi wzięty w niewolę.»

— W korespondencji Nowej Gazety Pruskiej z Aten, 1 Maja, czytamy: «Trzej jenerałowie posłani zostali z Aten na granicę grecką: Wielki Koniuszy Królewski Hardikioti Gri-

vas, mianowany dowodzą na wschodniej granicy, Wlachopulos, wódz naczelny żandarmerji, dowodzić będzie środkiem, a Spiro Milios, adjutant Królewski, zachodnią granicą. W Atenach sądzono, że ci jenerałowie mają polecenie zgromadzenia band rozpierzchłych i prowadzenia ich do nowej walki.

(R. I.)

NAJPOŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

PARYŻ, 13 Maja. Depesza telegraficzna z Marsylii donosi, że 11 b. m. awangarda, złożona z 1,000 ludzi, odpłynęła z tego portu do Grecji.

6-ty pułk kirysyerów zaczął wczora w Marsylii zabierać się na okręty.

— Dzisiejszy Monitor zawiera dwa Dekreta Cesarskie, wprowadzające w taryfie niektóre zmiany co do towarów przywozowych pochodzenia Australijskiego, oraz towarów przywożonych na okrętach angielskich.

— P. Drouyn de Lhuys jest nieco słaby. Odwołanie z Turcji jenerała Baraguay d'Hilliers zdaje się być rzeczą pewną; nowego Pośła nie będzie, tylko Sprawujący interes, a oraz udzielone zostaną Marszałkowi de Saint Arnaud pewne umocowania dyplomatyczne.

LONDYN, 12 Maja. Wczora w Izbie Lordów, lord Ellenborough zapytywał Ministrów we względzie kosztów przewozu wojsk i stanu ich zdrowia w Turcji. Co do pierwszego z tych pytań Xiąże Newcastle odpowiedział, że rachunki będą złożone w czasie właściwym, a co do drugiego, że pogłoski o złym stanie zdrowia wojsk w Turcji są całkiem mylne.

— 10 b. m. fregata śrubowa *Termagant* odpłynęła z Portsmouth, dla połączenia się z flotą admirała Napier.

— Bill, tyjący się ekwipowania okrętów, składa się z 60 §§ Powiedziano w nim, że Królowa, w proklamacyi Swojej raczyła obwieścić, że jej zamiarem jest, wszystkie okręty zabrane od Rosyi, pozostawić, z pewnemi wyjątkami, na korzyść tych, którzy pojmają je zostając w służbie Anglii. Srodek ten ma za cel przyciągnąć do służby Wielkiej Brytanii wszystkich majtków, anglików, którzy się znajdują w obcej służbie.

WIEDEŃ, 10 Maja. Zwikłania wschodnie nadały nowe życie naszej marynarce. Szczególniej dywizja Wschodnia nader jest czynną. Prócz statków, które są w naprawie i wprędce będą gotowe, dwie fregaty parowe zostały zakupione w Anglii. Mówią też o powiększeniu liczby marynarzy; w Pola dzielnie posuwają się roboty około utworzenia arsenału morskiego.

— Wczora dano przez telegraf rozkaz wzmocnienia eskadry austriackiej na Wschodzie; w tym celu okręty wojenne *Curtatone* i *Artemisia* wychodzą pod żagle.

PRUSSY. Podług *Zeit* poselstwo byłego Ministra hrabi Alvensleben do Wiednia, ma na celu porozumienie się z Rządem Austriackim względem sposobu wykonania zawartego traktatu przymierza.

Taž gazeta twierdzi, że Mocarstwa Zachodnie zamierzają zwołać konferencyą Wiedeńską, dla udzielenia jej traktatu zawartego przez też Mocarstwa z Turcyą.

Taž gazeta pisze, że Anglija, niezależnie od wojny, którą prowadzi na morzu Bałtyckiem, działać będzie jednocześnie i w najbardziej północnych strefach Rosyi. W tej chwili w portach angielskich uzbraja się flotta, przeznaczona na morze Białe, dowództwo jej ma być powierzone kapitanowi Ommaney.

KOPENHAGA, 12 Maja. Podług ostatnich doniesień flota francuzka dotąd jeszcze nie wyszła z Fridrichshavn. Okręty angielskie krążą około ujść Elby i Weseru, tudzież przed Warnenumde.

MADRYT, 5 Maja. Rząd odebrał raporta urzędowe z Hawany, z których daje się widzieć, że sprawa o zatrzymanie okrętu amerykańskiego, który prowadził handel murzynów, *Black-Warrior*, została zupełnie złatwiona. Zamiast konfiskaty, której okręt ten uleść był powinien, władze Kuby zaprzestały na pobraniu kary pieniężnej 6,000 piasrów.

— Władze i ludność wyspy Manilli prosiły pozwolenia wystawienia w tém mieście posagu Królowej Izabelli, N. Pani pozwoliła na zaskutecznienie tej próśby swoich poddanych.

— Gazeta urzędowa ogłosiła Dekret Królewski wielkiego interessu. Odtąd podróżni będą mogli przejeżdżać przez całą Hiszpaniją, nie ulegając żadnej rewizji. Ten Dekret ma związek ze zniesieniem wszelkich pasportów, ku wielkiej dogodności podróżujących.

TURCYA. Podług *Journal de Constantinople* zadośćuczynienie domierzone zostało Pośłowi Francuzkiemu za pomocą noty od Porty w której powiedziano, że we względzie żądania jego o pozostawieniu w kraju greków katolików, zaszło było niewyrozumienie.

— W Scutari, w lasku cyprysowym, znaleziono trup żołnierza angielskiego, okropnie okaleczony. Dotąd policya nie wykryła sprawy morderstwa.

— Gazety Wiedeńskie dają wiadomości ze Stambułu z dnia 1 Maja. Warna jest teraz prawie całkiem zajęta przez wojska posiłkowe. Znaczne siły francuzkie są w marszu z Gallipoli do Andrinopoli, z kąd załoga turecka, prawie cała, wyszła do Szumli. Wnosić trzeba, że fortece będą zajęte przez anglo-francuzów, a załogi tureckie pójdą na wzmocnienie armii Omera-paszy, dla wojowania z rossyanami, sprzymierzeńcy zaś zachowują swe siły na stanowczą walkę. Na przypadek ostateczności, postanowiono założyć w Rodosto rezerwę od 50,000 francuzów, tak dla zakrycia Konstantynopoli, jak dla wspierania rozmaitych korpusów armii. Natychmiast po przybyciu marszałka de St. Arnaud wszczęte zostaną zaczepne przeciw rossyanom działania. (J. de S.-P.)